

Информатор

МАКЕДОНИЈА, БРОЈ 4, ЈАНУАРИ 2010

Финансиски помогнати ГЕФ ПМГ Проекти 2009

ГЕФ ПМГ во Македонија е присутна од 2005. За периодот мај 2005– Декември 2009 објавени се **шест** повика за поднесување на проектни концепти/ предлог проекти (декември 2005, март 2006, април 2007, октомври 2007, октомври 2008, август 2009). ГЕФ ПМГ финансиски помогна **48 проекти** (45 предлог проекти и 3 планирачки грантови) со доделени сума од **Оперативна програма 3**: 67.478 САД\$ (Година 1- 2005, 4 предлог проекти), 112.444 САД\$ (Година 2- 2006, 7 предлог проекти и 2 планирачки грантови) и 260.982 САД\$ (Година 2, Вонреден повик 2006, 12 предлог проекти); **Оперативна програма 4**: 200.000 САД\$ (Година 1-2007, 8 проекти и 1 планирачки грант), 193.778 САД\$ (Година 2-2008, 9 проекти) и 200.000 САД\$ (Година 2-2009, 5 проекти),

Повик 2009: Последниот повик од Оперативна програма на ГЕФ ПМГ– ОП 4, Грант Година 3: 2009 за поднесување на Проектни Концепти / Предлог Проекти беше објавен на **13 август 2009**. До крајниот датум за проектни концепти **21 септември 2009** во Канцеларијата на ГЕФ ПМГ Македонија пристигнаа **29** проектни концепти додека на крајниот рок за предлог проекти на 2 ноември 2009 до канцеларијата на ГЕФ ПМГ пристигнаа **7** предлог проекти.

Состанокот на волонтерскиот **Националниот Управувачки Комитет (НУК)** се одржа на **21 ноември 2009** кога со консензус беа одобрени **5 проекти**. Интересно е да се напомене дека сите одобрени проекти се репликација или зголемување на претходно успешно спроведени проекти. Фондот за грантови изнесуваше **200.000 САД\$**, сума којашто беше во целост доделена.

На страниците кои следат Ви ги претставуваме одобрените проекти од последниот повик.

Финансиски помогнати проекти на ГЕФ ПМГ ОП4 Година 3: 2009

1. Намалување на испуштање на POPs од неправилно управување со пластична земјоделска фолија преку собирање и рециклирање (зголемување)

Проектен број MKD/SGP/OP4/Y3/CORE/2009/19

Организација Еколошко Друштво **Планетум**, Струмица

ГЕФ ПМГ доделена сума 49.929 САД\$

Кофинансирање: општина Струмица, Центар за Одржлив развој Порта, Струмица и грантистот

Период: декември 2009 – април 2011

Краток опис Намалување на испуштени количини POPs од неправилно управување со отпадна пластична фолија во населените места Муртино и Банско – Струмичко од земјоделството преку организирано собирање

и рециклирање на истата како и остварување локален економски развој и еколошки бенефит во овие две рурални средини. Ова ќе се оствари преку: едуцирање и мотивирање на земјоделски производители за учество во организираното собирање на отпадната пластична фолија, организирано собирање и транспортирање на отпадната пластична фолија и искористување на собраната отпадна пластична фолија преку рециклирање.

2. Реинтродукција на македонската пастрмка *Salmo macedonicus* (Karaman, 1924) во водите на Република Македонија (зголемување и реплицирање)

Проектен број MKD/SGP/OP4/Y3/CORE/2009/20

Организација Здружение на спортски риболовци **Вардар**, Скопје

ГЕФ ПМГ доделена сума 40.000 САД\$

Кофинансирање: град Скопје, Институт за сточарство, Македонска Риболовна Федерација; Спортските риболовни друштва: Злетовица, Пробиштип; Мрена, Крива Паланка; Абланица, Берово; Баш Вардар,

Гостивар; ДООЕЛ Турист, Кочани и грантистот

Период: декември 2009 – декември 2010

Краток опис Со проектот се планира да се овозможи заштита од исчезнување на автохтоната и ендемична Македонска речна пастрмка *Salmo macedonicus* (Karaman, 1924), преку нејзино ревитализирање во водите каде е намалена популацијата и реинтродукција во водите од каде што е исчезната. Целта на проектот ќе биде постигната преку следниве специфични цели: зголемување на матичното јато на Македонска речна пастрмка, создавање на подмладок на Македонска речна пастрмка до возраст од 6 - 9 месеци и порибување на водите на реките Треска, Мала Река, Беличка Река, Вардар, Лепенец, Пчиња, Крива Река, Брегалница со одгледан подмладок од Македонска речна пастрмка

3. Заштита и зголемување на автохтона домашна раса овци Праменка во Малешевско – Пијанечки регион (реплицирање)

Проектен број MKD/SGP/OP4/Y3/CORE/2009/21

Организација Здружение на угостители, туристички работници и занаетчи **Напредок**, Пехчево

ГЕФ ПМГ доделена сума 33.519 САД\$

Кофинансирање: општина Пехчево, ДООЕЛ Алфа Електротехника, ДООЕЛ Алфа профил и грантист

Период: декември 2009 – јули 2011

Краток опис Целта на овој проект е да се заштити автохтона домашна раса овца Праменката како и да се мотивираат и други фармери да

почнат да ја одледуваат со методи на органско земјоделие. Со проектот се планира да се поттикне зголемување на бројот на стадата со домашната раса на овци Праменка и интересот за одледување на истата, развој на органското производство во Малешевско Пијанечкиот регион, создавање на услови за вработување на невработена локална работна сила, создавање на услови за самоодржливиот на здружението и создавање на услови за развој на руралните и ритско планински подрачја.

4. Заштита на автохтоната раса на овци праменка - овчеполка (реплицирање)

Проектен број MKD/SGP/OP4/Y3/CORE/2009/22
Организација Здружение на Производители на Органска Храна
Златно руно, с. Горно Крушје (Македонски Брод)

ГЕФ ПМГ доделена сума 48.650 САД\$
Кофинансирање: ДООЕЛ Алкопласт, ДООЕЛ Електра и грантистот
Период: декември 2009 – јули 2011
Краток опис Компленентарен со претходниот проект за

заштита на автохтоната домашна раса на овци праменка – овчеполка како и нејзино бројчано зголемување и ширење, но во јужниот дел од Македонија. При тоа и овој проект има за цел економска одржливост на ова сточарско – овчарско производство, јакнење на локалните човечки капацитети и потенцијали како и економска корист или благодет за сите членови на ова здружение и пошироко кај локалното население. И двата проекти ќе бидат спроведувани во взаемна соработка.

5. Енергетски ефикасна општина трет дел (реплицирање)

Проектен број MKD/SGP/OP4/Y3/CORE/2009/23
Организација Здружение на граѓани **Проактива**, Скопје

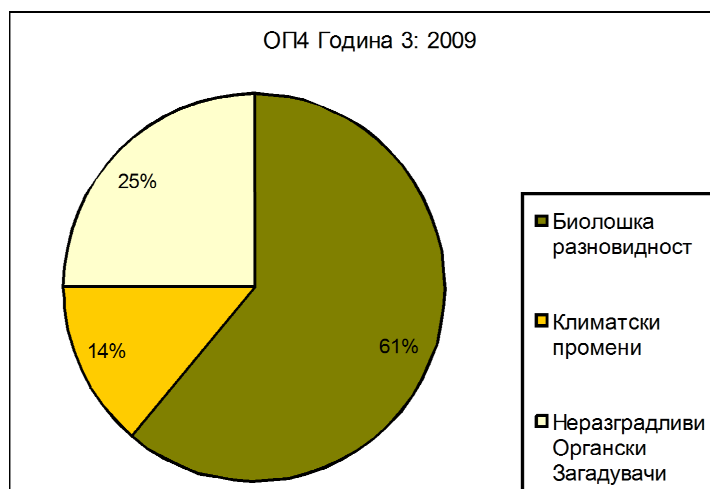
ГЕФ ПМГ доделена сума 27.902 САД\$
Кофинансирање: општина Гази Баба и грантистот
Период: декември 2009 – јануари 2011
Краток опис Превземање на енергетско-ефикасни мерки со

цел намалување на загадувањето на животната средина особено со стакленички гасови со намалување на емисијата на јаглерод двооксид од јавните објекти во Општината Гази Баба, намалување на трошоците за енергија во јавните објекти во Општината Гази Баба и теоретска и практична обука на локалното население за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија.

Новиот Повик за грантови во рамките на ОП5 Година 1: 2010 се очекува во втората половина на 2010.

Статистика на одобрени проекти по централни области

ГЕФ централни Области	ОР4 Грант Година 3 (2009)		
	Вкупно	ГЕФ ПМГ	Кофинансирање
Биолошка разновидност	259404	122169	137235
Климатски промени	56092	27902	28190
Неразградлив и Органски Загадувачи	100276	49929	50349
ВКУПНО (САД\$)	543167	200000	343167

Новата Оперативна програма ОП5 (јули 2010-јуни 2014) е поделена на 4 години:

1. ОП5 Година 1: 2010 (јули 2010– јуни 2011),
2. ОП5 Година 2: 2011 (јули 2011– јуни 2012),
3. ОП5 Година 3: 2012 (јули 2012– јуни 2013)
4. ОП5 Година 3: 2012 (јули 2013– јуни 2014).

Фокус кон успешен проект: Македонска Риболовна Федерација

Основната идеја на проектот Заштита, ревитализација и реинтродукција на македонска речна пастрма (*Salmo Macedonicus* Karaman 1924) во водите на Република Македонија беше спречување македонската пастрмка целосно да исчезне. Затоа беше потребно да се превземат чекори за заштита на нашето природно богатство и да се направи конкретна акција со цел намалување на причините и зголемување на бројноста на популацијата на македонската речна пастрмка и истата да се реинтродуцира во водите каде некогаш живеела.

Маркирање и мерење на рибите

Порибување на реката Треска

Во текот на 12-те месеци, колку што траеше проектот, реализирани се следниве активности: изловени се матици, формирано е матично јато, извршен е вештачки мрест и добиени се приближно 20.000 единки со кои се порибени води во кои постоеше реална опасност еден автохтон вид на риба, *Salmo Macedonicus* (Karaman, 1924) да исчезне.

Првото порибување е извршено на 19.10.2009 година со повеќе од 10.000 единки на македонска речна пастрмка на реките Треска, Беличка Река и Мала Река. Како завршен дел од проектот на 17.11.2009 година, се пориби и езерото Матка со околу 10.000 единки- подмладок од речната пастрмката.

Идните планови се поврзани со проширување на проектот за реинтродукција на **автохтоната македонска речна пастрмка** и во други води во Република Македонија во кои живеела во минатото.

ЗА ГЕФ ПМГ

Глобалиот Еколошки Фонд-ГЕФ обезбедува финансиска помош за државите во развој и за државите со економији во транзиција за покривање на зголемените трошоци во врска со **заштитата и управувањето со глобалната животна средина**. ГЕФ Програмата за мали грантови—ПМГ е спроведувана од УНДП во име на трите агенции на ГЕФ – Програмата за Развој на Обединетите Нации - УНДП, Светска Банка и Програмата за животна средина на Обединетите Нации - УНЕП – и е извршувана од Канцеларијата за Проектни Услуги на Обединетите Нации – УНОПС. Уште од самиот почеток во 1992, ГЕФ ПМГ преку поддршката на здруженија на граѓани – ЗГ (невладини организации), промовира активности за адресирање на глобалните грижи во областа на животната средина. ПМГ има за цел да доведе до **глобални еколошки придобивки во централните области на ГЕФ:**

- зачувување на **биолошката разновидност**,
- заштита на **меѓународните води**,
- намалување на гасовите кои предизвикуваат **климатски промени**,
- спречување на **деградација на земјиштето** (примарно обезшумувањето и опустинувањето), и
- отстранување на **неразградливите органски загадувачи** (НОЗ) преку локални пристапи.

КОНТАКТ:

М-р Златко Самарџиев

Национален Координатор

Мелита Иванова

Асистент на програмата

бул. Водњанска 15/6, 1000 Скопје,

Македонија

Тел/факс: +389-(0)2-310.99.56

www.gefsgpmacedonia.org.mk

ел.пошта: info@gefsgpmacedonia.org.mk